

Skænderier og konflikter

Hvert fjerde medlem oplever skænderier eller konflikter på arbejdspladsen månedligt eller oftere. Undersøgelsen viser desuden, at skænderier og konflikter påvirker arbejdsmiljøet negativt, men særligt hjælp og støtte fra kolleger og nærmeste leder kan være med til at mindske skænderier og konflikter.

Hovedkonklusioner

- **Hver fjerde oplever skænderier eller konflikter månedligt eller oftere:** 2 procent oplever det dagligt, 10 procent oplever det ugentligt, mens 15 procent oplever det månedligt. Desuden oplever 43 procent det sjældnere, hvormed der samlet set er 70 procent, som har været udsat for skænderier eller konflikter inden for det seneste år.
- **Flest konflikter i Social- og Sundhedssektoren:** I Social- og Sundhedssektoren har 75 procent oplevet skænderier eller konflikter, mens det tilsvarende gør sig gældende for 65 procent i Teknik- og Servicesektoren, 62 procent i Kost- og Servicesektoren og 60 procent i Pædagogisk Sektor.
- **Konflikter løses ikke altid på en retfærdig måde:** 61 procent af medlemmerne, der har oplevet skænderier eller konflikter, er helt eller delvist enige i, at konflikter på arbejdspladsen løses på en retfærdig måde. For medlemmer, der ikke har oplevet skænderier eller konflikter, er den tilsvarende andel 82 procent og dermed noget højere.
- **Hjælp og støtte kan mindske skænderier og konflikter:** Færre oplever skænderier og konflikter på de arbejdspladser, hvor der i høj grad er hjælp og støtte fra kolleger og nærmeste leder.
- **Sammenhæng mellem forebyggelse og skænderier og konflikter:** Færre oplever skænderier og konflikter på de arbejdspladser, der i høj grad prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer.
- **Negativ sammenhæng mellem skænderier og konflikter og arbejdsmiljø:** Medlemmer, der har oplevet skænderier eller konflikter, vurderer arbejdsmiljøet til at være dårligere end medlemmer, der ikke har været udsat for skænderier eller konflikter.
- **Skænderier og konflikter kan være med til at mindske arbejdsglæden:** 17 procent af de medlemmer, der har oplevet skænderier eller konflikter, er helt eller delvist uenige i, at de er

KONTAKT Notat udarbejdet af:
FOA Politik og Analyse

Katrine Bonde Nielsen
Tlf. 46 97 23 85

Tanja Aaby Toftlund
Tlf. 46 97 23 16

glade for at gå på arbejde hver dag. For medlemmerne, der ikke har oplevet skænderier eller konflikter, er den tilsvarende andel 5 procent.

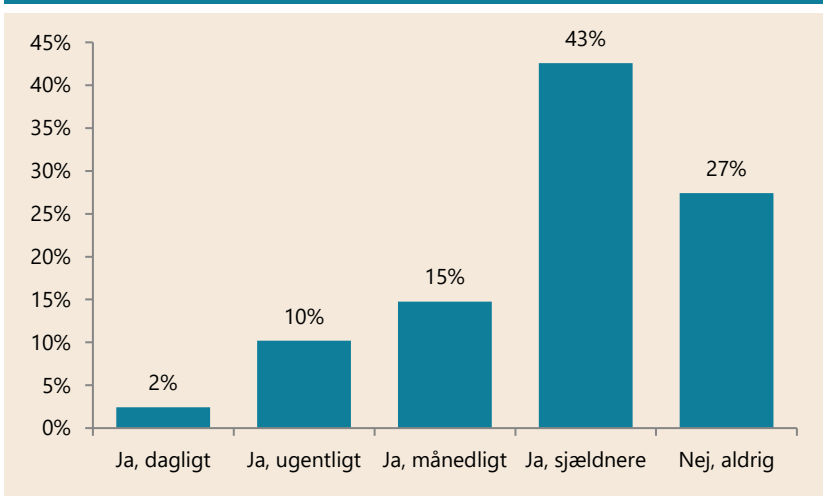
- **Sammenhæng mellem sygefravær og skænderier og konflikter:** 40 procent af de medlemmer, der har oplevet skænderier eller konflikter, havde i 2016 et sygefravær på mere end 7 dage. Den tilsvarende andel for medlemmer, der ikke har oplevet skænderier eller konflikter, er 27 procent.
- **Jobskifte overvejes mere blandt dem, der oplever skænderier og konflikter:** 43 procent af medlemmerne, der har oplevet skænderier eller konflikter, overvejer at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads. For medlemmer, der ikke har oplevet det, er den tilsvarende andel 20 procent.

Hver fjerde oplever skænderier eller konflikter månedligt eller oftere

Undersøgelsen viser, at 2 procent dagligt har oplevet skænderier eller konflikter på arbejdspladsen inden for det seneste år. 10 procent har oplevet det ugentligt, 15 procent månedligt, mens 43 procent har oplevet det sjældnere. Samlet set har hele 70 procent altså oplevet skænderier eller konflikter på arbejdspladsen inden for det seneste år. Det fremgår af figur 1.

Figur 1. Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for skænderier eller konflikter på din arbejdsplads?

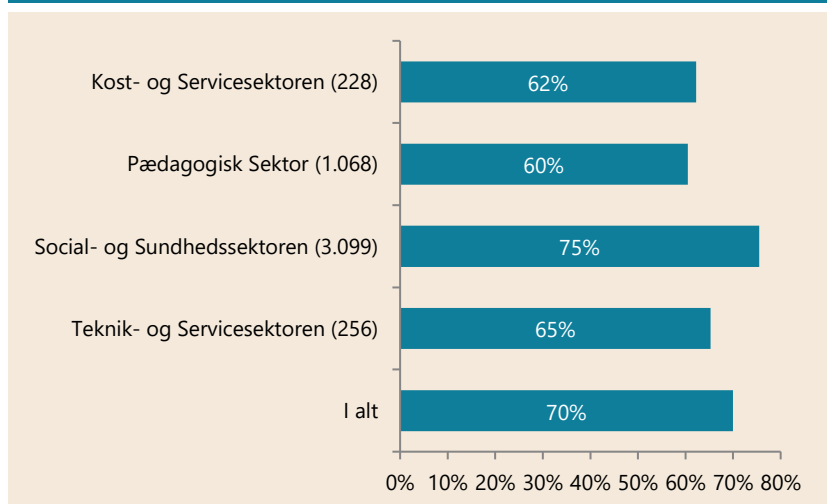
Antal svar: 4.653

"Ved ikke" udgør 3 procent og er ikke medtaget i figuren.

Særligt medlemmer i Social- og Sundhedssektoren oplever skænderier og konflikter

I Social- og Sundhedssektoren har 75 procent inden for det seneste år oplevet skænderier eller konflikter på arbejdspladsen. I Teknik- og Servicesektoren har 65 procent oplevet det, i Kost- og Servicesektoren er det 62 procent, mens 60 procent har oplevet det i Pædagogisk Sektor. Dermed oplever flere ansatte i Social- og Sundhedssektoren skænderier og konflikter end medlemmer ansat i de øvrige sektorer.

Figur 2. Andel, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for skænderier eller konflikter på deres arbejdsplads. Fordelt på sektor.

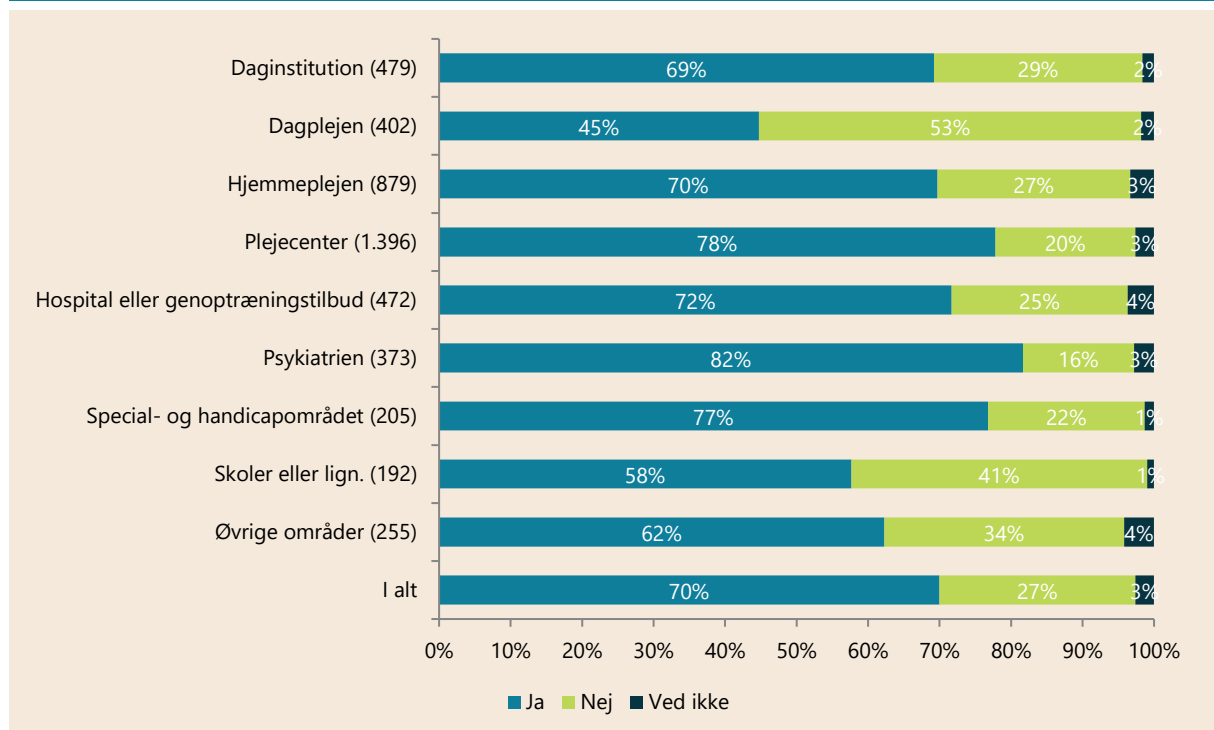
Antal svar: 4.651

Andelen, der har været udsat for skænderier og konflikter, er konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere".

Skænderier og konflikter er mest udbredt i psykiatrien, på plejecentre og på special- og handicapområdet

Flest medlemmer ansat i psykiatrien, på plejecentre og på special- og handicapområdet oplever skænderier eller konflikter. Blandt disse medlemmer har hhv. 82 procent, 78 procent og 77 procent oplevet det. I dagplejen oplever 45 procent skænderier eller konflikter, og dagplejen er dermed det arbejdssted, hvor færrest medlemmer oplever skænderier eller konflikter. Dette ses i figur 3.

Figur 3. Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for skænderier eller konflikter på din arbejdsplads? Fordelt på arbejdssted¹

Antal svar: 4.653

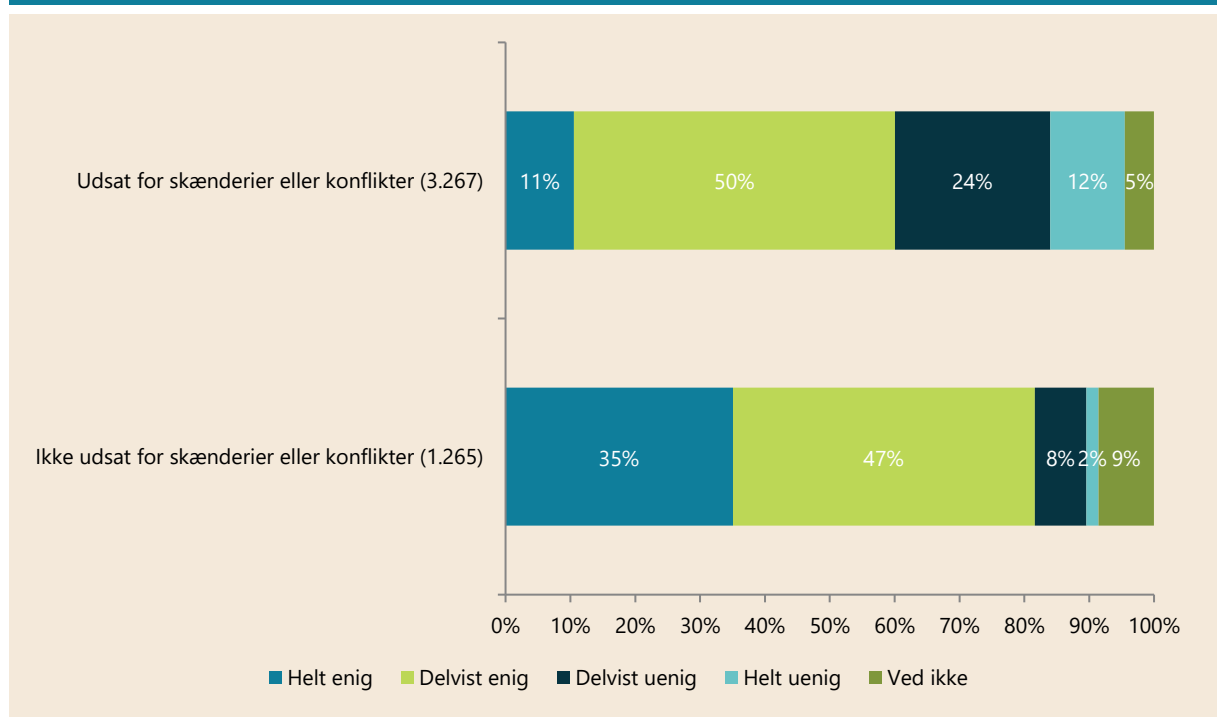
Kategorien "Ja" er konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere".

¹ Kategorien "Hjemmeplejen" dækker også over medlemmer, der arbejder hos et vikarbureau. "Psykiatrien" dækker over medlemmer, der arbejder i behandlings- eller distriktpspsykiatrien og i socialpsykiatrien, bostøtte, botilbud og lignende.

Medlemmer, der har oplevet skænderier eller konflikter, er mest uenige i, at konflikter løses på en retfærdig måde

Medlemmer, der selv har oplevet skænderier eller konflikter, mener ikke i samme grad som de øvrige medlemmer, at konflikterne på arbejdspladsen løses på en retfærdig måde. Undersøgelsen viser, at 61 procent af dem, der har oplevet skænderier eller konflikter, er helt eller delvist enige i, at konflikter løses på en retfærdig måde på deres arbejdsplads. Den tilsvarende andel for dem, der ikke har oplevet skænderier eller konflikter, er 82 procent.

Figur 4. Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for skænderier eller konflikter på din arbejdsplads? Fordelt på spørgsmålet: "Konflikter løses på en retfærdig måde på min arbejdsplads"

Antal svar: 4.653

Grundet afrundinger summerer procenterne ikke til 100.

Medlemmer, der har svaret "Ved ikke" til, om de har været udsat for skænderier eller konflikter, er ikke vist i figuren.

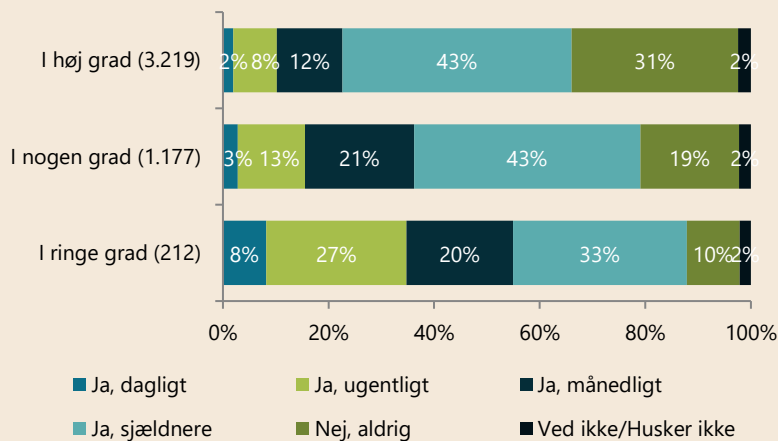
Til spørgsmålet "Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for skænderier eller konflikter på arbejdspladsen?" er svarkategorien "Udsat for skænderier eller konflikter" konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere", mens kategorien "Ikke udsat for skænderier eller konflikter" stemmer overens med svarmuligheden "Nej, aldrig".

Færre oplever skænderier og konflikter på de arbejdspladser, hvor der i høj grad er støtte fra kolleger og leder

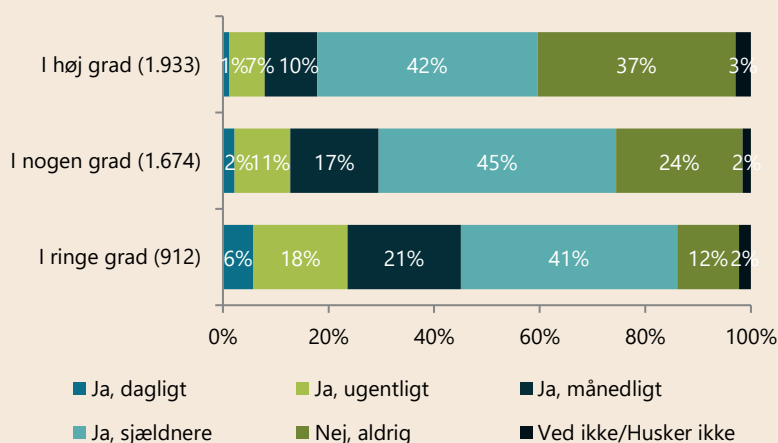
Hele 94 procent er helt eller delvist enige i, at de har et godt forhold til deres kolleger (figur ikke vist). Figur 5 nedenfor ser nærmere på, om graden af hjælp og støtte fra kolleger og leder har betydning for, om medlemmerne har oplevet skænderier eller konflikter på arbejdspladsen.

Figur 5. Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for skænderier eller konflikter på din arbejdsplads? Fordelt på graden af hjælp og støtte fra kolleger og leder

I hvilken grad får du hjælp og støtte fra dine nærmeste kolleger?

I hvilken grad får du hjælp og støtte fra din nærmeste leder?

Antal svar: 4.653

Kategorien "I høj grad" er konstrueret ud fra svarmulighederne "I meget høj grad" og "I høj grad". Kategorien "I ringe grad" er konstrueret ud fra svarmulighederne "I ringe grad" og "I meget ringe grad".

Det fremgår af figur 5, at en større andel af medlemmerne udsættes for skænderier og konflikter, jo mindre hjælp og støtte de får fra deres kolleger. Blandt dem, der vurderer, at de i høj grad får hjælp og støtte, har 65 procent været udsat for skænderier eller konflikter på arbejdspladsen, mens den tilsvarende andel for dem, der kun i ringe grad får hjælp og støtte, er 88 procent.

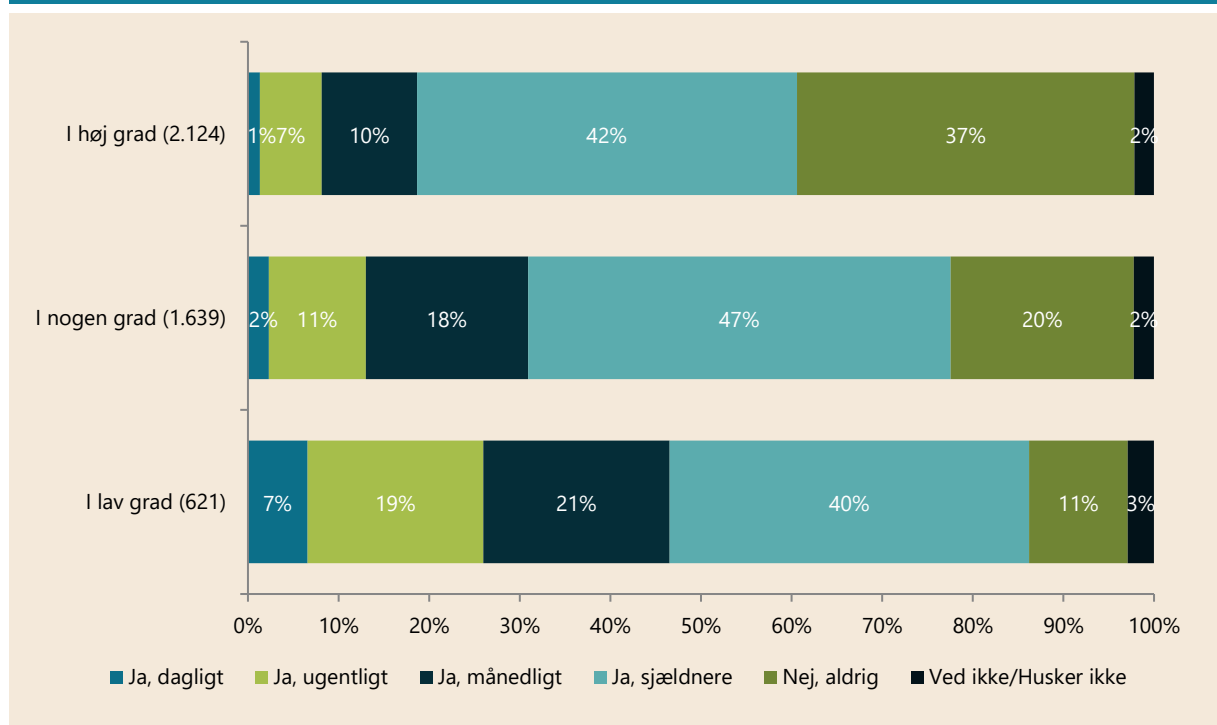
Desuden udsættes medlemmerne hyppigere for skænderier og konflikter, jo lavere grad af hjælp og støtte de får. Eksempelvis udsættes 35 procent af medlemmerne, der i ringe grad får hjælp og støtte, for skænderier eller konflikter dagligt eller ugentligt, mens den tilsvarende andel blandt dem, der i høj grad får støtte, er 10 procent. Det fremgår desuden af figur 5, at den samme tendens forekommer, når man ser på betydningen af hjælp og støtte fra den nærmeste leder.

Færre oplever skænderier og konflikter på de arbejdspladser, der i høj grad prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer

Undersøgelsen viser, at forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer har indflydelse på, hvor stor en andel af medlemmerne der oplever skænderier eller konflikter. Blandt dem, der vurderer, at arbejdspladsen i høj grad prioriterer forebyggelse, har 60 procent oplevet skænderier eller konflikter inden for det seneste år. Den tilsvarende andel blandt dem, som vurderer, at arbejdspladsen kun i lav grad prioriterer forebyggelse, er 87 procent. Det fremgår af figur 6 nedenfor.

Det fremgår desuden af figur 6, at medlemmer ansat på de arbejdspladser, der i lav grad prioriterer forebyggelse, hyppigere oplever skænderier eller konflikter. På de arbejdspladser, der i høj grad prioriterer forebyggelse, er der eksempelvis 8 procent, som dagligt eller ugentligt oplever skænderier eller konflikter, mens den tilsvarende andel på arbejdspladser, der i lav grad prioriterer forebyggelse, er hele 26 procent.

Figur 6. Andel, der har været udsat for skænderier eller konflikter på arbejdspladsen inden for de seneste 12 måneder. Fordelt på arbejdspladsens grad af forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer.

Antal svar: 4.653

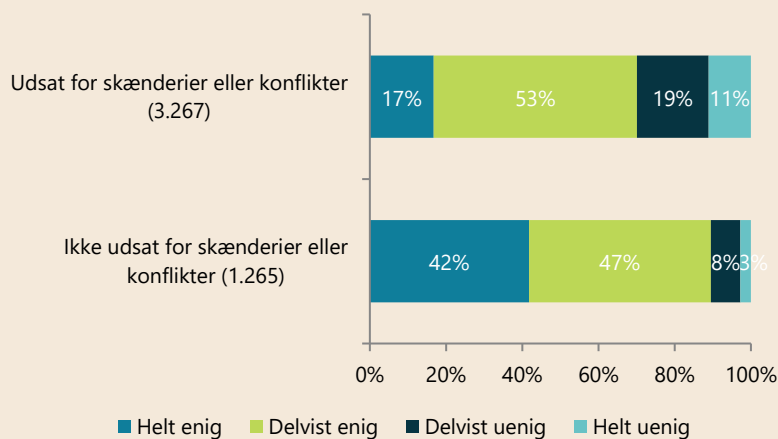
Kategorien "I høj grad" er konstrueret ud fra svarmulighederne "I meget høj grad" og "I høj grad", mens kategorien "I lav grad" er konstrueret ud fra svarmulighederne "I ringe grad" og "Slet ikke".

Arbejds miljøet vurderes dårligere blandt dem, der har oplevet skænderier og konflikter

I undersøgelsen er svarpersonerne blevet bedt om at vurdere, hvor enige de er i, at arbejdsmiljøet på deres arbejdsplads er godt. Til dette svarer 89 procent, som ikke har oplevet skænderier eller konflikter, at de er helt eller delvist enige. Den tilsvarende andel for dem, der har oplevet skænderier eller konflikter, er 70 procent. Skænderier og konflikter på arbejdspladsen har dermed en negativ indflydelse på vurderingen af arbejdsmiljøet. Det ses i figur 7.

Figur 7. Konflikter og vurderingen af det samlede arbejdsmiljø

Jeg synes generelt, at arbejdsmiljøet er godt på min arbejdsplads

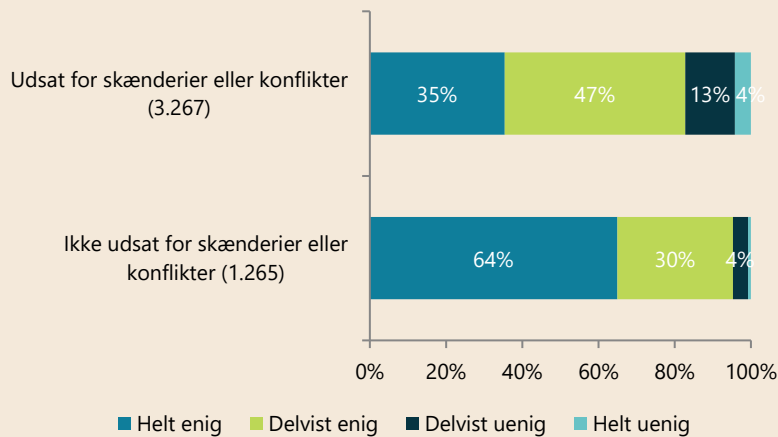
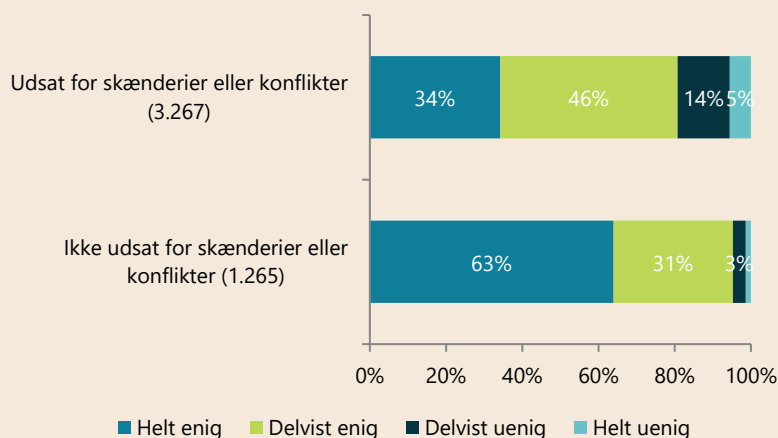
Antal svar: 4.653

Til spørgsmålet "Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for skænderier eller konflikter på arbejdspladsen?" er svarkategorien "Udsat for skænderier eller konflikter" konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere", mens kategorien "Ikke udsat for skænderier eller konflikter" stemmer overens med svarmuligheden "Nej, aldrig".

Arbejdsglæden og tilfredsheden med arbejdspladsen er mindre blandt dem, der har oplevet skænderier og konflikter

Overordnet set er størstedelen af medlemmerne glade for at gå på arbejde og tilfredse med deres arbejdsplads. Arbejdsglæden er dog mindre for dem, der har oplevet skænderier eller konflikter på arbejdspladsen. Blandt dem, der har oplevet skænderier eller konflikter, er 82 procent helt eller delvist enige i, at de er glade for at gå på arbejde hver dag. For dem, der ikke har oplevet skænderier eller konflikter, er den tilsvarende andel 94 procent. Det fremgår af figur 8 på næste side.

Af figur 8 fremgår det desuden, at medlemmernes tilfredshed med deres nuværende arbejdsplads også påvirkes af skænderier og konflikter. 80 procent af dem, der har oplevet skænderier eller konflikter, er helt eller delvist enige i, at de er tilfredse med deres nuværende arbejdsplads. Den tilsvarende andel blandt dem, der ikke har oplevet skænderier eller konflikter, er 94 procent.

Figur 8. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?
Jeg er glad for at gå på arbejde hver dag

Jeg er alt i alt tilfreds med min nuværende arbejdsplads

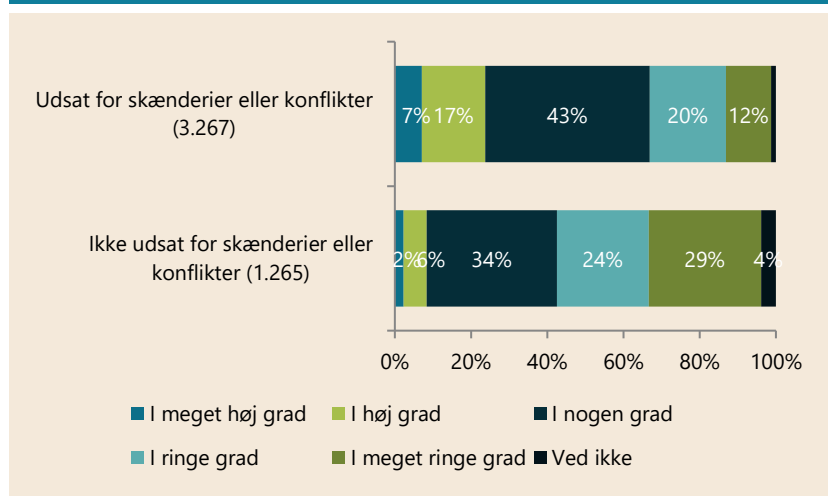
Antal svar: 4.653

Til spørgsmålet "Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for skænderier eller konflikter på arbejdspladsen?" er svarkategorien "Udsat for skænderier eller konflikter" konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere", mens kategorien "Ikke udsat for skænderier eller konflikter" stemmer overens med svarmuligheden "Nej, aldrig".

Der er sammenhæng mellem skænderier og konflikter og stressniveauet

Det ses i figur 9, at 24 procent af dem, der har oplevet skænderier eller konflikter, føler sig stressede i meget høj grad eller i høj grad. Blandt dem, der ikke har oplevet skænderier eller konflikter, er den tilsvarende andel 8 procent. Det tyder derfor på, at skænderier og konflikter påvirker, i hvor høj grad medlemmerne er stressede.

Figur 9. I hvilken grad føler du dig stresset?

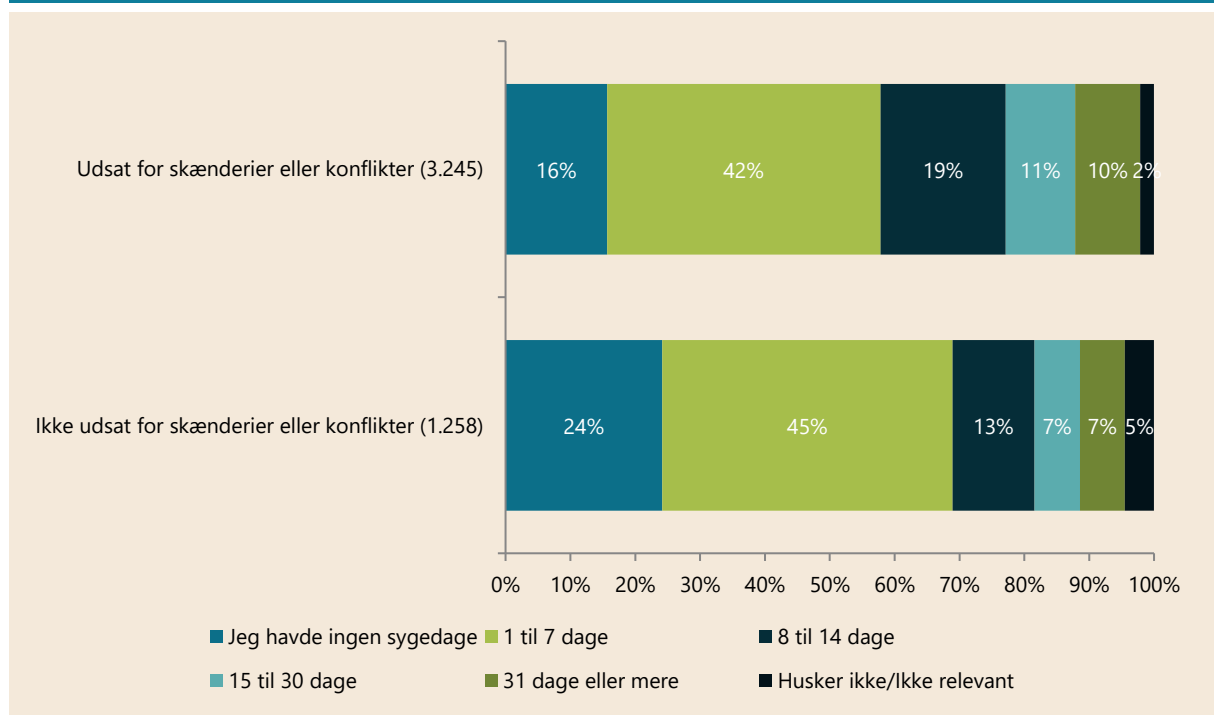
Antal svar: 4.653

Til spørgsmålet "Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for skænderier eller konflikter på arbejdspladsen?" er svarkategorien "Udsat for skænderier eller konflikter" konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere", mens kategorien "Ikke udsat for skænderier eller konflikter" stemmer overens med svarmuligheden "Nej, aldrig".

Højere sygefraværet blandt dem, der har oplevet skænderier eller konflikter

Medlemmer, der har oplevet skænderier eller konflikter på arbejdspladsen inden for det seneste år, har mere sygefravær end dem, der ikke har været oplevet det. Blandt de, der har oplevet skænderier eller konflikter, har 40 procent haft mere end 7 fraværskdage inden for det seneste år. Den tilsvarende andel blandt dem, som ikke har oplevet skænderier eller konflikter, er 27 procent. Det fremgår af figur 10.

Figur 10. Andel, der har været udsat for skænderier eller konflikter inden for de seneste 12 måneder. Fordelt på sygefravær i 2016.

Antal svar: 4.622

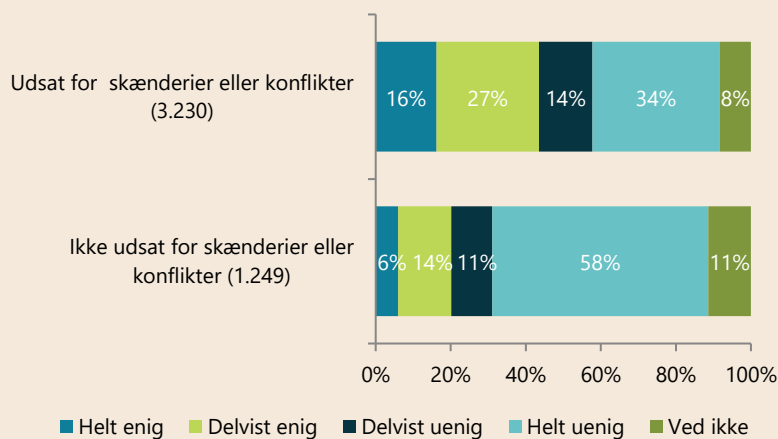
Til spørgsmålet "Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for skænderier eller konflikter på arbejdspladsen?" er svarkategorien "Udsat for skænderier eller konflikter" konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere", mens kategorien "Ikke udsat for skænderier eller konflikter" stemmer overens med svarmuligheden "Nej, aldrig".

Jobskifte overvejes i højere grad blandt dem, der har oplevet skænderier og konflikter

Undersøgelsen viser, at der er stor forskel på, om medlemmerne overvejer jobskifte, alt efter om de har oplevet skænder og konflikter på arbejdspladsen eller ej. Det ses i figur 11, at 43 procent af dem, der har oplevet skænderier eller konflikter, er helt eller delvist enige i, at de overvejer at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads. Den tilsvarende andel for dem, der ikke har oplevet skænderier eller konflikter, er 20 procent.

Figur 11. Hvor enig er du i følgende udsagn?

Jeg overvejer at søge væk fra min nuværende arbejdsplads

Antal svar: 4.597

Til spørgsmålet "Har du selv inden for de seneste 12 måneder været udsat for skænderier eller konflikter på arbejdspladsen?" er svarkategorien "Udsat for skænderier eller konflikter" konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere", mens kategorien "Ikke udsat for skænderier eller konflikter" stemmer overens med svarmuligheden "Nej, aldrig".

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført i perioden 19.-31. januar 2017.

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet i en spørgeskemaundersøgelse via FOAs elektroniske medlemspanel. Der blev udsendt én påmindelse til deltagerne. Undersøgelsen vedrørte også andre emner end skænderier og konflikter på arbejdspladsen.

Målgruppen

Målgruppen for denne undersøgelse af medlemmer i job fra FOAs medlemspanel.

Antal besvarelser og svarprocent

11.396 medlemmer blev inviteret til undersøgelsen. Det viste sig, at 106 e-mailadresser var uvirksomme. Det reelle antal inviterede var således 11.290. Af disse medlemmer gennemførte 4.710 undersøgelsen fuldt ud, og 311 afgav nogen svar. Den samlede svarprocent var 44.

I alt svarede 4.597 medlemmer på ét eller flere spørgsmål om skænderier og konflikter på arbejdspladsen.

Repræsentativitet

Stikprøven er undersøgt for repræsentativitet på parametrene sektor, tillidshverv og alder. Repræsentativitetsanalysen viste, at Kost- og Servicesektoren og Pædagogisk Sektor er lidt underrepræsenterede, mens Social- og Sundhedssektoren og Teknik- og Servicesektoren er lidt overrepræsenterede. Analysen viste desuden, at unge under 30 og medlemmer i alderen 30-39 er underrepræsenterede, mens medlemmer i aldersgrupperne 50-59 år og 60 år og derover er overrepræsenterede. Stikprøven er repræsentativ på medlemmer i alderen 40-49 år. Medlemmer med tillidshverv (dvs. tillidsrepræsentanter, fællestillidsrepræsentanter og arbejdsmiljø-repræsentanter) er overrepræsenterede i stikprøven, mens medlemmer uden tillidshverv er underrepræsenterede.

Vægtning af data

På baggrund af repræsentativitetsundersøgelsen er data vægtet for sektor og alder. Vægtningen gør, at svarene fra underrepræsenterede grupper får en større vægt i stikprøven, mens svarene fra overrepræsenterede grupper får en mindre vægt. På denne måde sikres, at stikprøven svarer til FOAs erhvervsaktive medlemmer fordelt på sektorer og alder.